

ud paa en Nedsættelse af $\frac{7}{25}$ af denne Afgift, ikke blive mere end ca. 2,000 Kr. om Aaret. Afgiften udgør nemlig 7,200 Kr. i alt, den angaar ca. 490 Parceller og vel saadan noget som 450 Husmænd. Det er Folk, for hvem denne Nedsættelse, der altsaa vil andrage ca. 4 Kr. pr. Parcel, vil have nogen Betydning, og for Staten bliver det kun 2,000 Kr., som den har oppebaaret for meget i over 50 Aar. Jeg vilde gerne anbefale, at dette lille Lovforslag maatte gaa igennem, fordi det egentlig kun er et Retfærdighedskrav, som disse Husmænd have paa at faa en Nedsættelse, for at de ikke skulle blive ved at betale en højere Afgift, fordi Ministeriets egne Embedsmænd have taget fejl og selv have erkendt, at det var paa Grund af denne Fejltagelse, at Afgiften er bleven saa høj. Jeg antager, at Forslaget atter vil gaa i Udvalg ligesom i Fjor, hvor man dog ikke naaede til Forhandling med Ministeren, og at det saa der maa blive nærmere prøvet og overvejet, for at man kan naa et tilfredsstillende Resultat for disse Arvefæstere paa Bornholm.

W. Neergaard: Man maa naturligvis for at kunne bedømme dette Forhold være nøje inde i disse Afgifters Historie, og det er ikke saa ganske lille et Arbejde at komme ind i, og jeg tør derfor ikke sige, om der, som det syntes, at den ærede foregaaende Taler mente, paa Bornholm skulde have gjort sig Forhold gældende, der ere af en væsentlig anden Beskaffenhed end de, der have gjort sig gældende andre Steder i Landet. Det syntes, som om det ærede Medlem mente, at noget saadant havde fundet Sted. Men jeg vil dog med Hensyn til en af de Bemærkninger, det ærede Medlem gjorde, sige følgende. Denne Bemærkning gik ud paa at paatale Uretfærdigheden i, at de raa Jorder bleve satte efter denne Takst, som man mente vilde komme til at passe, naar Jorden blev opdyrket. Maa jeg dertil sige, at denne Bestemmelse maa jo ganske sikkert staa i Forbindelse med en anden, nemlig den, at disse Jorder ikke svarede nogen Afgift i de første 12 Aar. Naar dette har været Tilfældet, saa mener jeg, man maa søge Grunden i den Omstændighed, at man har ment, at det har været en passende Tid til at faa disse Jorder frem til en Ydeevne i Lighed med, hvad andre opdyrkede Egne paa Bornholm have kunnet yde, og at der derfor maa søges en vis Retfærdighed i den Omstændighed, at

Afgiften ikke har været opkrævet i de første 12 Aar.

Det blev af det ærede Medlem flere Gange fremhævet, at det kun var et lille og ubetydeligt Lovforslag. Det kan jeg ogsaa give ham Ret i, men det kan have meget betydelige Konsekvenser. Thi det er saadan her i Landet, at der er ikke saa ganske ubetydelige Arealer, paa hvilke der hviler Arvefæsteafgifter til Staten, det gælder nemlig en stor Del af de Arealer, som have hørt under Krongodserne. Jeg skal her ganske særlig nævne Frederiksborg Amt, i hvilket saadant finder Sted i meget stor Udstrækning, og det vil vist ogsaa være flere af Tingets Medlemmer bekendt, at der i dette Amt har været rejst en Bevægelse i Lighed med, hvad der finder Sted paa Bornholm for at faa disse Afgifter ophævede eller nedsatte. Det gøres ofte gældende, at disse Klager ere særlig berettigede, efter at vi have faaet Skattelovene, og det blev ogsaa gjort gældende af det ærede Medlem for Bornholm, men deri kan jeg slet ikke give ham Ret. Arvefæsteafgifterne have slet ikke noget med kongelige Skatter at gøre. For Arvefæsteafgifterne kan man som Hovedregel fastslaa, at Afgiften er en rent privatretlig, der ydes Staten i dens Egenkab af tidligere Godsejer og har intet som helst at gøre med Begrebet Skat. Denne, som er en af Staten i dens Egenkab af politisk Samfund opkrævet Ydelse af sine Borgere, har intet med Arvefæsteafgiften at gøre.

Det forekommer mig derfor, at man under Behandlingen af dette Spørgsmaal i Udvalget maa have sin Opmærksomhed henvendt paa, at man ikke véd at foretage det af det ærede Medlem ønskede Skridt paa Bornholm foretager noget, der vilde skabe et Præcedens for de øvrige Arvefæsteafgifter i Landet, thi saa bliver Sagen fra at være en ret ubetydelig lokal Sag paa Bornholm til en ret betydelig Sag.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Blem): Jeg skal ganske kort svare det ærede Medlem. Jeg er ganske enig med ham i, at dette Spørgsmaal her ikke skulde kunne komme til at berøre de egentlige Arvefæsteafgifter, saaledes at disse derefter skulle kunne kræve Nedsættelse alle sammen. Da Staten jo aarlig faar over $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. ind paa den Maade, medens de Par Tusind Kr., som det drejer sig om for de bornholmske Husmænd, spille en ringe Rolle — have vi ikke turdet røre